

Goigs a Santa Bàrbara, verge i màrtir

Advocada especial contra llamps i trons i morts repentines,
venerada en la seva capella de l'Església parroquial de Sant Miquel
de la vila Ducal de Cardona

**Puix que sou esposa amada
del Suprem Emperador:
Doneu-nos vostre favor
Bàrbara verge sagrada.**

D'enmig de la idolatria,
com d'entre espines la rosa,
us treu la mà poderosa
de l'Altíssim que a Vós cria
per tenir-vos col·locada
al seu regne amb gran honor.
Doneu-nos...

Veient l'harmonia admirable
dels sers criats i visibles;
es troba als sers invisibles
amb un mode incomparable
la vostra ànima elevada
fins a son Etern Autor.
Doneu-nos...

Als falsos déus, que adorava
vostre pare, detestàreu,
al Déu del cel veneràreu,
qui el vostre ser ocupava;
en Ell tota transportada
li oferíreu vostre cor.
Doneu-nos...

Sabent, que Orígenes era
d'alta i eminent doctrina,
d'ell la ciència divina
rebéreu com verdadera;
i així fóreu batejada
fent-vos els àngels honor.
Doneu-nos...

En la torre que habitàveu,
dues finestres construïren,
per Vós, altra n'ha afegiren
i per elles veneràreu
a la Trinitat Sagrada,
Déu qui ocupa vostre Amor.
Doneu-nos...

Tota amant i piadosa
mireu al Crist agraïda;
davant sa Creu compungida
corresponen fina Esposa:
sa Passió i Mort sagrada
mediteu amb gran fervor.
Doneu-nos...

Quan per cristiana us coneix,
vostre pare encès amb ira,
al mateix tirà admira,
puix us acusa ell mateix.
Per aquest acariciada
teniu en poc son amor.
Doneu-nos...

Ell manà que passegessen
sens vestits vostra persona,
el que major pena us dóna
que quants càstigs decretessen:
creix la vostra fe extremada
com del tirà el gran rigor.
Doneu-nos...

Per a que els ulls inhumans
no ofenguessin tal pureza,
des del cel us fou tramesa
per un dels seus cortesans
una túnica sagrada
d'ineestimable candor.
Doneu-nos...

Fou rigorosa i sentida
la pena que us causaren,
quan vostres pits us tallaren
amb crueltat mai oïda:
així sou Vós resignada
víctima oferta al Senyor.
Doneu-nos...

L'ardent foc que us aplicaren,
fou per més formosejar-vos;
Jesús volgué engalanar-vos
més del que us martiritzaren,
tota entera, immaculada,
us retorna son Amor.
Doneu-nos...

No sap com més turmentar-vos
el cruel tirà vençut:
a l'últim suplici acut,
i mana en fi degollar-vos:
per palma tan desitjada
deu mil gràcies al Senyor.
Doneu-nos...

No pogué sofrir el cel
tan estranya demesia,
puix al mateix temps envia
un llamp, que matà el cruel.
D'aquí us vé ser advocada
contra llamps i el seu furor.
Doneu-nos...

Oh gran santa! Formós model
de persones valeroses,
que amb Jesús són generoses
i el serveixen amb anhel!
Serà en el cel premiada
sa virtut per el Senyor.
Doneu-nos...

Puix que sou certa patrona
contra tota tempestat
teniu per encomanat
Vila i terme de Cardona.
On avui sou venerada
i ho sereu amb gran honor.
Doneu-nos...

Consoleu pia als devots,
puix us supliquen rendits
per a què de cors contrits
eixa vida acabem tots
amb la comunió sagrada,
que és el summe de l'amor.
Doneu-nos...

**Puix que per Déu sou coronada
gaudint-lo amb etern Amor.
Doneu-nos vostre favor
Bàrbara verge sagrada.**

∇ Pregueu per nosaltres, santa Bàrbara.

℞ Perquè siguem dignes de les promeses de N. S. J. C

PREGUEM

O Déu, qui entre els altres prodigis de la vostra potència també en el sexe fràgil vinculàreu la victòria del màrtir: propici concediu-nos que, puix venerem el natalici de la benaventurada Bàrbara, verge vostra i màrtir, per intercessió dels seus exemples anem caminant vers Vós. Per nostre Senyor Jesucrist. - ℞ Amén.

embla que començà a inicis del segle XVIII la devoció a santa Bàrbara, almenys en les seves manifestacions externes, i que fou portada pels artillers del Castell. Fou fundada el 4 de novembre de 1729. I la instituí el Bisbe de Solsona Tomàs Broto, amb privilegi de fixar una capsa a la capella per a rebre almoines. El Papa Climent XII amb butlla de 13 de gener de 1731, atorgà als seus confreres extraordinàries indulgències. Fundada la Confraria a la parroquial de Sant Miquel, de seguida tingué puixança, adquirint una relíquia; el seu reliquiari tenia de 40 a 50 centímetres d'altura i era de plata. Segons unes notes de mossèn Riba, que fou beneficiat de Cardona des de 1831 a l'agost de 1875, que morí, esmenta — Relíquia de Santa Bàrbara la posee Cardona desde el día 4 Dobre. de 1731 su auténtica, obra en la secretaria del Ayuntamiento, cajas antiguas —. Quant escrivia les memòries, ja feia 100 anys que existia la relíquia. Abans de 1700 al Castell, hi havia artillers; a Cardona es feia festa en aquesta commemoració i també existia una confraria o associació de dames (dels artillers) que tenien cura de la festa i feien una novena dedicada a la santa.

Aquesta novena va continuar fent-se fins el 1935.

El 1936, va desaparèixer.

En llavis dels cardonins, és viva la jaculatòria que pronuncien els dies de tempesta — *Sant Marc, Santa Creu, Santa Bàrbara no ens deixeu* —. Santa Bàrbara és Patrona dels miners, per això la «Unión Española de Explosivos» ha bastit a «Los Escoriales» una escaient esglesiola prop on hi té la fàbrica de depuració de sals, dedicada a la santa, on s'hi celebra missa els diumenges.

També es venera la santa a la Capella de la casa de camp de Sala Llovet.

ESBÓS BIOGRÀFIC DE P. MANUEL MARIANO RIBERA, L'AUTOR DELS «GOZOS» DE 1720

Nació en 21 de noviembre de 1652; tomó el hábito de la Orden de la Merced a 10 de agosto de 1675; fue tres veces prior de Barcelona y después provincial, definidor general y secretario del vicario general de la orden; murió en Barcelona a 21 de noviembre de 1736, de 84 años de edad. Fue varón muy instruido, no sólo en las ciencias eclesiásticas si que también en la historia profana, habiendo sido elegido, en Zaragoza, cronista general de la Orden, en 1778, cuyo empleo ejerció por muchos años. Escribió las obras siguientes: *Milicia o Tratado de la institución de la Orden*, un volumen en folio, impreso en Barcelona por Pablo Campins, en 1726 - *Real Patronato de la Real y Militar Orden de Nuestra Señora de la Merced*, un tomo en folio, impreso en la misma casa, en 1725 - *Real Capilla de Barcelona, la mayor y más principal de los Reinos de la Corona de Aragón*, un volumen en cuarto, por Jaime Suriá, en Barcelona 1698. En estas obras hay multitud de pruebas de bastante erudición, pero estilo incorrecto y crítica poco segura. SERRA, en su libro *Finezas de los ángeles*, cita las siguientes obras escritas por el padre Ribera que, con otras, tenía para dar a la estampa: *La vida de Santa María de Cervelló - Apología o vindicias de la patria de Santa Isabel, reina de Portugal*, a la que cuenta como hija de Barcelona - *Perla de Barcelona*, imagen de Nuestra Señora de la Merced, en Barcelona, 1737 - *Tratado de la inmemorial devoción de Cataluña al misterio de la Concepción*, manuscrito - *Tratado de las excelencias y grandezas de la ilustre villa de Cardona - Gozos de María al pie de la cruz*, Barcelona 1727 - *Memorias para la canonización de San Serapio, San Pedro Armengol y Santa María del Socós - Del origen de las barras de Aragón*, manuscrito. En el *Diario de los literatos de España* hay el elogio sepulcral que le hizo Serra y Postius, con un índice de sus obras. Se conservaban en el convento de la Merced cuatro tomos en folio y dieciseis en cuarto, manuscritos, de las obras del padre Ribera, y entre ellas, la *Alegación apologética en defensa del religioso estado de San Pedro Pascual, mártir, obispo de Jaén, contra D. Juan Ferreras*, impresa en Barcelona, 1720, en folio.

El padre Ribera fue nombrado en Cortes Especulador del Real Archivo de Barcelona y de sus Instrumentos, y era también académico de la de Buenas Letras de la misma ciudad.

BIBLIOGRAFIA

*Puix que sou esposa amada
Del Supremo Emperador;
Donauos vostre favòr
Bàrbara Verge y sagrada.*

Goigs De Santa Barbara Verge Y Martir. Gravat amb lleg.: S.^a Barbara. Orn.: dos gerros esvelts. Text a tres col. Corondells. Manresa: Per Ignasi Abadal, Estampér del Govern per l'Rey N. Sr. (Q. D. G.) Orla. s. a. 18'5×26 - 21×28. Duu l'estrofa d'adopció.

El text estrafet arrenca de l'original de Vicenç Garcia (Rector de Vallfogona), com els que segueixen.

Goigs De Santa Barbara Verge, Y Màrtir, / Advocada Especial Contra Llamps Y Morts Repentinas, / Venerada En La Sua Capella De La Iglesia De Sant Miquel De Cardona. Gravat com l'anterior. Orn. tipog. Text a tres col. Corondells. Orla. Manresa: Imprenta de J. Abadal, Plassa del Olm, 2, 1882. 18×25'5 - 20×24. Duu l'estrofa d'adopció.

Altra edic. Mateixes característiques i gravat. Text a tres col. Corondells. Estrofa d'adopció. Orla. Manresa: Imp. de J. Abadal. - Plassa del Olm, 2. s. a. 19×28'5 - 22×32'5.

*Pues sois Virgen coronada,
y Martir muy excelente;
sednos, Barbara, abogada
ante Dios Omnipotente.*

D'un *Novenario a la Gloriosa Virgen y Mar, St.^a Barbara en su Capilla y Parroquia de San Miquel de Cardona* por el R. P. M. Fr. Manuel Mariano Ribera del esclarecido Real y Militar Orden de nuestra Señora de la Merced Redención de Cautivos. Reimpreso en Manresa: Por Martin Trullás en la Plaza Mayor. s. a. El primer permís de censura data 15 noviembre de 1720.

Gozos A Santa Bárbara / Virgen Y Martir / que se cantaban al final de la Novena compuesta por el mercedario Fr. Manuel Mariano de Ribera. Año 1720. Text a tres col. Gravat al mig on la llegenda diu: Se Venera en la / parroquial Iglesia / de Cardona. Orla. Edición patrocinada por Unión de Explosivos Río Tinto, S. A. con motivo de la fiesta de Santa Bárbara - 1971 en Cardona. Colh. Torrell de Reus (570). 19'5×28'5 - 23'5×33. Imp. Altés, S. L. Barc.

**SE VENERA en la
parroquial Iglesia
de Cardona.**